

ВИСНОВКИ
експертної комісії
Міністерства освіти і науки України
за результатами проведення чергової акредитаційної експертизи
зі спеціальності

8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
галузі знань 0306 «Менеджмент»
освітнього ступеня «магістр»
у Запорізькому національному університеті

Відповідно до пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення чергової акредитаційної експертизи підготовки магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 17.10.2016 р. № 159-А «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

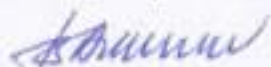
Алькама	-	завідувач кафедри управлінських технологій
Віктор Григорович		Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК», доктор економічних наук, професор, голова комісії;
Дегтяр	-	завідувач кафедри менеджменту і адміністрування
Андрій Олегович		Харківської державної академії культури, доктор наук з державного управління, професор

у період з 19 жовтня по 21 жовтня 2016 року включно на місці розглянула матеріали акредитаційної справи, перевірила та встановила відповідність поданої інформації щодо можливості акредитації спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» у Запорізькому національному університеті.

Експертизу проведено у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей», Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу від 13.06.2012 р. № 689 та інших законодавчих та нормативних актів.

Висновки складено на підставі інформації, яка отримана експертним шляхом, вивчення матеріалів акредитаційної справи та відповідних первинних документів, що підтверджують правові підстави для проведення освітньої діяльності Запорізького національного університету, відомостей про зміст підготовки фахівців спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», про комплекс навчально-методичного

Голова комісії

В.Г. Алькема

забезпечення освітньої діяльності, відомості про кількісні та якісні показники кадрового забезпечення, про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення, інформаційне та інше ресурсне забезпечення.

За результатами перевірки і вивчення матеріалів акредитаційної справи комісія констатує:

1. Загальна характеристика вищого навчального закладу і спеціальності

Запорізький національний університет є класичним університетом. Він був створений на базі Запорізького державного педагогічного інституту, який було засновано 25 серпня 1930 року у відповідності з Постановою РНК УРСР від 11 серпня 1930 року «Про реорганізацію мережі і системи педагогічної освіти». В перші роки інституту освітня діяльність здійснювалась на 4-х факультетах: історичному, мови та літератури, фізико-математичному і природничому. У 60-х роках ХХ століття в інституті готували вчителів музики та співів, англійської, німецької та французької мов, фізичної культури.

16 серпня 1985 року Запорізький державний педагогічний інститут було реорганізовано у класичний університет на підставі Постанови ЦК КПРС від 24.10.1978 р. № 130/9, Постанови РМ СРСР від 19.04.1979 р. № 358, Постанови РМ СРСР № 872 від 21.09.1982 р., Постанови ради Міністрів УРСР від 28.09.1982 р. № 478, спільного Наказу Мінвузу УРСР та Міносвіти УРСР від 29.12.1984 р. № 418/413 та Наказу Мінвузу від 16.08.1985 р. № 212. З 1999 року Запорізький державний університет є членом Європейської асоціації університетів (EAIE).

24 грудня 2004 року Указом Президента України університету надано статус Національного (№ 1536/2004).

Рішенням ДАК від 30.03.2010 р. протокол № 82 Запорізький національний університет акредитований за IV рівнем загалом.

Запорізький національний університет є навчально-науковим комплексом, до складу якого входить 13 факультетів, 58 кафедр та відокремлені підрозділи: Криворізький, Нікопольський та Економіко-гуманітарний факультети ЗНУ; коледжі: Економіко-правничий та Торговий; центри: післядипломної освіти та вивчення іноземних мов, гендерної освіти, німецької мови, Гете-інституту, Французький лінгвістичний центр.

Відповідний рівень навчальної, методичної роботи забезпечує професорсько-викладацький склад університету – 630 науково-педагогічних працівників, із них докторів наук – 86, професорів – 59, кандидатів наук – 428, доцентів – 315, з яких 606 осіб є штатними викладачами, 24 – сумісниками.

У Запорізькому національному університеті аспірантура функціонує з 22 спеціальностей (спеціальності ліцензовані Міністерством освіти і науки України в березні та квітні 2016 року), за якими навчається 241 аспірант, із них – 17 осіб за цільовим направленням для інших навчальних закладів України. Крім того, підготовку до захисту кандидатських дисертацій проходять 42 здобувачі. Докторантура діє з 19 спеціальностей, за якими сьогодні проходять підготовку 23 докторанти.

Голова комісії

В.Г. Алькема

У період з 01.01.2016 по 01.08.2016 відбувся 31 захист кандидатських дисертацій, із них 18 – захищено співробітниками ЗНУ (у серпні 2016 року заплановано ще 4 захисти кандидатських дисертацій, один із них – достроковий). За цей період було захищено 3 докторські дисертації, із них 2 – співробітниками ЗНУ.

Наразі в університеті працюють 3 докторські та 4 кандидатські спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук відповідно з 4 та 6 спеціальностей.

У 2016 році відкрито спеціалізовану вчену раду із захисту докторських дисертацій з педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти та спеціалізовану вчену раду із захисту докторських дисертацій з юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес, фінансове право; інформаційне право. Перереєстровано спеціалізовану вчену раду з філософських наук зі спеціальності 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії.

За останній рік працівниками, аспірантами і докторантами ЗНУ було підготовлено і захищено 5 докторських і 88 кандидатських дисертацій.

Науково-дослідна робота в університеті забезпечується 2 навчально-науково-виробничими центрами: «Металспецпроект» та «Екологія» і 10 навчально-науково-дослідними лабораторіями (з них 4 – у складі центрів). Активно ведеться наукова співпраця Запорізького національного університету з науковими установами Національної академії наук, зокрема в університеті функціонують: Запорізьке відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Відділення Інституту історії України НАН України; Південно-український історико-дериватологічний центр Інституту української мови НАН України.

За результатами наукової роботи в 2015 році опубліковано 44 монографії, 176 підручників і навчальних посібників, 2301 наукова стаття, з них 977 – фахових, 240 – іноземних.

У Запорізькому національному університеті видається 13 фахових видань, 4 з яких входять до міжнародних наукометричних баз даних.

Станом на квітень 2016 року кількість публікацій університету в міжнародній наукометричній базі SCOPUS становить 214, кількість цитувань – 261, індекс Хірша – 7, загальна позиція у рейтингу ВНЗ України – 67.

У 2015-2016 навчальному році Запорізький національний університет організував і провів 24 науково-практичних конференції різних рівнів, а також виступив базовим вищим навчальним закладом з проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальностей «Математичні методи в економіці», «Слов'янські мови та літератури», регіонального етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування, II туру Всеукраїнської студентської олімпіади за напрямом «Соціальна педагогіка».

На виконання Закону України «Про вищу освіту» створено Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених ЗНУ; 54

Голова комісії

В.Г. Алькема

студенти ЗНУ стали переможцями міжнародних та всеукраїнських студентських наукових конкурсів та олімпіад.

Міжнародна діяльність ЗНУ є частиною загальноуніверситетської стратегії розвитку, спрямованої на повноцінну інтеграцію у світовий освітній і науковий простір.

Протягом 2015-2016 рр. університет задіяний у 20 міжнародних проектах за такими напрямками як філологічні науки, соціальні науки, юридичні науки, журналістика, природничі науки. Серед них проекти «Erasmus+», «Erasmus Mundus ELECTRA», «Erasmus Mundus HUMERIA», проект ЄС-ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», проект Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні «Навчальне цифрове ефірне телебачення», Сьомої рамкової програми ЄС «Pyrses SemData» тощо.

Проект Сьомої рамкової програми ЄС «Pyrses SemData», спрямований на підтримку досліджень з управління даними та інформаційних технологій, надає науковцям математичного факультету можливість закордонних стажувань у вищих навчальних закладах і науково-дослідних установах Великої Британії, Бельгії, Іспанії та Греції. Протягом 2015/2016 н.р. відбулось 6 стажувань за програмою.

За програмою «Мевляна», яка координується та фінансується Міністерством освіти Туреччини, протягом весняного семестру 2015 року 15 науковців ЗНУ пройшли стажування у партнерському університеті Чукурова.

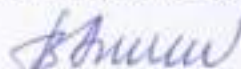
На сьогодні кількість угод ЗНУ про міжнародне наукове співробітництво між вищими навчальними закладами та дослідницькими установами становить 57. Серед нових партнерів ЗНУ, з якими налагоджене співробітництво у 2015-2016 навчальному році: Анхойський педагогічний університет (Китайська Народна Республіка), Нарвський коледж Тартуського університету (Естонія), Державна вища професійна школа в Новому Сончі (Польська Республіка).

Для навчання студентів використовуються 8 навчальних корпусів університету, спортивний комплекс та біостанція-профілакторій ЗНУ на о. Хортиця.

Лекції, практичні та лабораторні заняття проводяться в обладнаних лабораторіях на сучасному навчально-методичному рівні. Освітній процес у Запорізькому національному університеті забезпечується 54 комп'ютерними класами і спеціалізованими лабораторіями та аудиторіями, що оснащені сучасним технічним обладнанням. Всі комп'ютери мають доступ до швидкісного Internet. У навчальних корпусах забезпечено вільний доступ до Wi-Fi.

Запорізький національний університет має загальнодержавну форму власності, змішану форму фінансування, здійснює види діяльності: підготовка кадрів з вищою освітою (85.42), дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук (72.20), діяльність лікарняних закладів (86.10), загальна медична практика (86.21); постачання інших готових страв (56.29), будівництво житлових і нежитлових будівель (41.20); підпорядковується Міністерству освіти і науки України.

Голова комісії

В.Г. Алькема

Основними установчими і реєстраційними документами Запорізького національного університету є:

1. Ліцензія від 05.08.2014 р. серія АЕ № 458600 з додатком.
2. Статут Запорізького національного університету, що прийнятий конференцією трудового колективу від 10.12.2014 р. та затверджений Міністерством освіти і науки України 16.02.2016 р.
3. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців від 27.07.2016 р.
4. Відомості з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) від 29.07.2016 р., реєстраційний номер 1774/2016.
5. Довідка про присвоєння ідентифікаційного номера в Єдиній Державній Електронній Базі з питань освіти (ЄДЕБО) від 29.09.2016 № 002274.
6. Сертифікат про акредитацію РД-IV, № 088644, виданий 5 липня 2010 року, відповідно до рішення ДАК від 30 березня 2010 р., протокол № 82 (наказ МОН України від 10.06.2010р. № 1611-Л). Термін дії сертифікату до 01.07.2020 р.
7. Документи, що засвідчують відповідність санітарно-технічного стану приміщень, які використовуються при проведенні освітньої діяльності Запорізького національного університету, встановленим нормативним вимогам.
8. Документи, що засвідчують право власності на землю, та договори оренди.

Наявність оригіналів установчих і реєстраційних документів засвідчується.

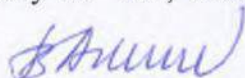
Місце знаходження університету: 69000, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66.

Експертною комісією встановлено, що в основу організації освітнього процесу покладено концепцію діяльності Запорізького національного університету щодо підготовки фахівців і безпосередньо зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр».

Організація освітнього процесу, самостійної роботи студентів (магістрів), контроль знань, порядок проведення практик, оформлення та видання навчально-методичних розробок проводиться відповідно до нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Для підготовки фахівців із зазначеної спеціальності університет має необхідну матеріальну базу: 8 навчальних корпусів, а також спортивно-оздоровчі табори, біостанцію, спортивний комплекс зі спортивним та тренажерним залами. Загальна площа навчальних приміщень становить 15276,25м². У розпорядженні факультету менеджменту є окремий корпус № 6 загальною площею 3992,7 кв.м. Навчальні приміщення, які використовуються в процесі підготовки магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», відповідають Державним будівельним нормам України ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затверджених наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 27 червня 1996 року № 117, санітарно-гігієнічним нормам,

Голова комісії

В.Г. Алькема

вимогам правил пожежної безпеки, вимогам нормативних актів з охорони праці.

Загальна кількість студентів університету станом на 01 жовтня 2016 р. – 10282 особи, із них на денній формі навчання – 6769 осіб, а на заочній формі – 3513 осіб.

Університет очолює Фролов Микола Олександрович, доктор історичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, має орден «За заслуги» III ступеня. На посаді ректора Запорізького національного університету з 07 червня 2012 р.

Підготовка фахівців зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» забезпечується викладачами випускової кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, а також інших кафедр університету (ділової комунікації, адміністративного та господарського права, фізіології, імунології і біохімії з курсом цивільного захисту та медицини). Склад кафедри і характеристика професорсько-викладацького складу, що забезпечує підготовку фахівців зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» представлена в табл. 1

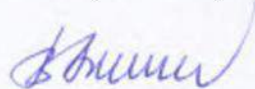
Таблиця 1.

СКЛАД КАФЕДР І ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.03060104 «МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»

№ № з/п	Назва кафедри	Професорсько-викладацький склад, осіб / %	З них працюють						
			Разом, осіб / %	На постійній основі			Сумісники		
				У тому числі			У тому числі		
				Доктори наук, професори, осіб / %	Канд. наук, доценти, осіб / %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб / %	Доктори наук, професори, осіб / %	Канд. наук, доценти, осіб / %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб / %
1	Випускова кафедра: бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	10/76,9	10/76,9	2/15,4	8/61,5	-	-	-	-
2	Інші кафедри	3/23,1	3/23,1	2/15,4	1/7,7	-	-	-	-
Разом		13/100	13/100	4/30,77	9/69,23	-	-	-	-

Підготовку фахівців зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» забезпечують 13 викладачів, переважна частка яких (10 осіб, тобто 76,9 %) це викладачі

Голова комісії

В.Г. Алькема

випускової кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Викладачами випускової кафедри забезпечується викладання всіх нормативних дисциплін професійної та практичної підготовки, а також вибіркових дисциплін вільного вибору студентів. Викладачі інших кафедр університету (ділової комунікації, адміністративного та господарського права, фізіології, імунології і біохімії з курсом цивільного захисту та медицини), частка яких складає 23,1 %, забезпечують викладання нормативних дисциплін соціально-гуманітарної підготовки та вибіркових навчальних дисциплін самостійного вибору навчального закладу (Цивільний захист і охорона праці в галузі, Міжнародне приватне право, Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою, Сучасні проблеми ділових комунікацій в менеджменті).

Підготовка і випуск фахівців зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» здійснюється із урахуванням розроблених у Запорізькому національному університеті навчальних планів і програм, положень про державну атестацію студентів, організацію самостійної роботи студентів та систему контролю їх знань, організацію наукових досліджень студентів, концепції та плану виховної роботи, планування видання навчально-методичних розробок, індивідуальних планів роботи викладачів.

Усі копії документів у акредитаційній справі відповідають оригіналам і нормативним вимогам до них та забезпечують правові засади діяльності навчального закладу, а також свідчать про можливість акредитації спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» освітнього ступеня «магістр» з ліцензованим обсягом 15 осіб денної форми навчання та 15 осіб заочної форми навчання.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» здійснюється відповідно до встановленого ліцензованого обсягу – 15 осіб денної форми навчання та 15 осіб заочної форми навчання.

Набір студентів для отримання освітнього ступеня «магістр» проводиться за умови наявності базової вищої освіти. Основним джерелом формування контингенту студентів є випускники, які мають дипломи бакалавра з напрямку підготовки 0306 «Менеджмент» та споріднених напрямів.

Динаміка формування контингенту студентів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» представлена в табл. 2. Щорічно прийом студентів здійснюється в межах встановленого ліцензованого обсягу. Вступ студентів здійснюється як в період основної вступної компанії, так і в періоди додаткових сесій вступних кампаній в строки, що встановлені відповідно до затверджених та діючих Правил прийому до ЗНУ.

Голова комісії

В.Г. Алькема

Таблиця 2

**ДИНАМІКА ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.03060104 «МЕНЕДЖМЕНТ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»**

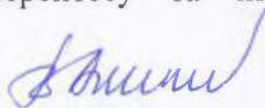
№	Назва показника	Роки							
		2013		2014		2015		2016	
	Форма навчання	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
1	Ліцензований обсяг прийому	15	15	15	15	15	15	15	15
2	Прийнято на ОКР магістр								
	- всього	10	15	10	15	8	15	15	15
	- за держзамовленням	3	—	3	—	2	—	3	—
3	Подано заяв	27	27	25	33	21	32	43	34
4	Всього студентів на спеціальності	25	29	20	26	18	27	23	27
5	Всього студентів у ВНЗ на 1.10. відповідного року	5740	3513	6252	3312	6524	3097	6769	3513
6	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	—	1	—	2	1	4	—	—
	в т. ч. — за невиконання навчального плану						1		

У 2015 р. на спеціальність 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» вступили 8 осіб на денну форму навчання та 15 осіб на заочну форму навчання. Кількість відрахованих студентів є незначною. Причинами відрахування студентів переважно є власне бажання студентів (за результатами набору 2014 р. відраховано 2 студента наказом № 1516-с від 09.09.2014 р. та 1 студент наказом № 78-с від 21.01.15 р.), порушення умов контракту (2 студента 2015 року набору наказ № 2205-с від 12.12.2015 р.). За невиконання навчального плану відраховано 1 студента 2014 року вступу (наказ № 2241-с від 18.12.2015 р.). Одночасно з цим в 2015 р. відбулося переведення 1 студента з заочної форми навчання на денну (наказ № 132-с від 28.01.2016 р.).

Станом на 01 жовтня 2016 року контингент студентів за спеціальністю 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» денної форми навчання становить 23 особи, заочної форми навчання – 27 осіб.

Переважна частина вступників, що формують контингент студентів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» є випускники напряму підготовки 0306 «Менеджмент» освітнього рівень «бакалавр» факультету менеджменту Запорізького національного університету та інших факультетів вищих

Голова комісії

В.Г. Алькема

навчальних закладів м. Запоріжжя та України (Запорізького національного технічного університету, Запорізької державної інженерної академії, Класичного приватного університету, Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського, Донецького національного університету управління, Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського).

Формування контингенту студентів здійснюється за рахунок проведення активної профорієнтаційної роботи всіх викладачів кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності із випускниками освітнього ступеня «бакалавр»: зустрічі викладачів з бакалаврами, зустрічі бакалаврів з потенційними роботодавцями, відвідування підприємств, на яких в подальшому можуть працевлаштуватися випускники спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», заохочення працівників цих підприємств до отримання фахової освіти за спеціальністю 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», а також підвищення рівня їх кваліфікації, активна робота викладачів у період вступної компанії.

Випускники освітнього ступеня «магістр» спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» мають можливість продовження свого навчання в якості аспірантів на кафедрі бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності за спеціальністю 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Керівництво здійснює доцент, к.е.н. Макажан Є.В. Наразі навчання проходять 3 аспіранти: Нечепуренко Д.С., Россинська Л.В., Шпак І.М.

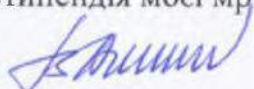
На факультеті менеджменту згідно зі ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» діє система студентського самоврядування, яка позитивним чином впливає на формування контингенту студентів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Основними завданнями органів студентського самоврядування на факультеті менеджменту є:

- забезпечення й захист прав та інтересів студентів, насамперед стосовно організації навчального процесу;
- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;
- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів;
- сприяння створенню відповідних умов для проживання та відпочинку студентів;
- сприяння діяльності студентських гуртків, товариств та клубів за інтересами;
- сприяння працевлаштуванню випускників факультету;
- участь у вирішенні особистих питань студентів.

Основний вектор роботи – створення проектно-орієнтованої команди у межах Студентської ради ЗНУ.

Серед запланованих та реалізованих проектів: Школа першокурсника, ZNU FANS, ZNU FACE'17, Лекторій ЗНУ, Study Rights ZNU, Школа молодого політика, Fresh food ZNU, Стипендія моєї мрії, Освіта ZNU.

Голова комісії

В.Г. Алькема

За результатами проведення перевірки експертна комісія дійшла висновку: стан роботи щодо формування контингенту студентів у навчальному закладі відповідає державним вимогам до акредитації спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» освітнього ступеня «магістр» без перевищення ліцензованого обсягу.

3. Зміст підготовки фахівців

Освітній процес зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики, засобів діагностики якості вищої освіти, навчального плану, які розроблені на основі Закону України «Про вищу освіту», Кодексу законів про працю та інших нормативних і законодавчих актів, затверджених у встановленому порядку.

Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності університет має повний пакет нормативної документації зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»:

1) Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра є галузевою компонентою Державного стандарту вищої освіти, затверджена МОНУ 27.10.2002 р.

2) Освітньо-професійна програма підготовки магістра спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є складовою Галузевого стандарту вищої освіти, затверджена наказом МОНМС України № 366 від 22.04.2011 р.

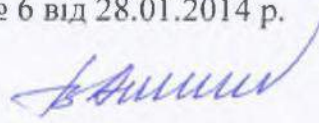
3) Засоби діагностики якості вищої освіти магістра спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є складовою Галузевого стандарту вищої освіти, затверджена наказом МОНМС України № 607 від 21.05.2012 р.

4) Освітньо-кваліфікаційна характеристика (варіативна частина) магістра спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» розроблена кафедрою бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності і затверджена Вченою радою Запорізького національного університету № 6 від 28.01.2014 р.

5) Варіативна частина освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» розроблена кафедрою бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності і затверджена Вченою радою Запорізького національного університету № 6 від 28.01.2014 р.

6) Засоби діагностики якості вищої освіти (варіативна частина) магістра спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» розроблені кафедрою бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності і затверджені Вченою радою Запорізького національного університету № 6 від 28.01.2014 р.

Голова комісії

В.Г. Алькема

Зазначеними нормативними документами визначено міжгалузеві кваліфікаційні вимоги до соціально-виробничої діяльності «магістра спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» і державні вимоги до властивостей та якостей особи, яка здобула освітній рівень «магістр», зміст теоретичної та практичної підготовки студентів, перелік навчальних дисциплін і практик за вибором вищого навчального закладу та студента, узагальнено вимоги до оцінювання рівня сформованості професійної компетенції випускників, здійснення процедур та методів державної атестації, порядку присвоєння кваліфікації.

Підготовка фахівців освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» здійснюється відповідно до розроблених навчальних та робочих планів. Навчальні плани підготовки студентів факультету менеджменту затверджені відповідно до норм Положення «Про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті». Навчальний план та робочий план підготовки магістра 2015 р.н. та 2016 р.н. затверджені Протоколами Вченої ради Запорізького національного університету № 11 від 26.05.2015 р. та № 11 від 31.05.2016 р. відповідно.

У структурі навчальних планів для опанування обов'язкових навчальних дисциплін і практик, написання кваліфікаційної роботи виділено не менш як 50 % обсягу навчального навантаження студента. Одночасно з цим, певний перелік дисциплін навчального навантаження студенти обирають самостійно.

Планами підготовки фахівців передбачено нормативні дисципліни циклу соціально-гуманітарної підготовки (9 кредитів) і циклу професійної та практичної підготовки (21 кредит). Блок вибірових дисциплін навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» складають дисципліни самостійного вибору навчального закладу (10 кредитів) і вільного вибору студентів (21 кредит). Дисципліни вільного вибору студентів забезпечують опанування ними однієї із можливих спеціалізацій: менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств, організацій та установ державного і муніципального управління; управління зовнішньоекономічними операціями підприємств, організацій та установ.

Навчальним планом підготовки магістрів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» передбачено здійснення практичної підготовки студентів (виробнича управлінська практика (11 кредитів) у першому семестрі тривалістю 7 тижнів). В нормативних документах щодо організації практичної підготовки чітко визначено мету, зміст та структуру практики, комплекс завдань, які повинні вирішити студенти з метою опанування компетенціями фахового спрямування.

Атестація магістрів здійснюється згідно з вимогами ЗД, відповідно до Положення «про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти у Запорізькому національному університеті», затвердженої Протоколом Вченої ради ЗНУ № 4 від 27.10.2015 р. Державна атестація магістрів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент

Голова комісії

В.Г. Алькема

зовнішньоекономічної діяльності» передбачає проведення кваліфікаційного екзамену, підготовку та захист кваліфікаційної роботи.

Комісія констатує, що зміст підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» освітнього ступеня «магістр» відповідає вимогам ОПП, ОКХ, ЗД і регламентується документами, що відповідають чинним стандартам і вимогам до акредитації, затверджені у встановленому порядку.

Навчальний план зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» відповідає чинним стандартам.

4. Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

З метою організації та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу підготовки фахівців спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» на факультеті менеджменту діє науково-методична рада, що підпорядкована науково-методичній раді ЗНУ.

Основними напрямками її діяльності є:

- розробка програм підготовки фахівців різного рівня,
- вивчення та впровадження нових технологій навчання,
- встановлення нормативного змісту та обсягів навчальних дисциплін,
- розробка робочих та семестрових планів,
- замовлення необхідного методичного та інформаційного забезпечення

навчального процесу тощо.

Науково-методична рада розглядає розроблені Положення про організацію державної атестації в ЗНУ, Положення про кваліфікаційну, дипломну та магістерську роботи, Положення ЗНУ про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів, розроблену систему контролю якості знань студентів, її апробацію й впровадження в освітній процес тощо.

Основою для організації освітнього процесу є навчальний план. Для забезпечення освітнього процесу зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр», випусковою кафедрою розроблені навчально-методичні комплекси спеціальності (НМКС) та навчально-методичні комплекси дисциплін (НМКД). До складу НМКС входять такі документи: ОКХ, ОПП, ЗД, навчальний план, програма практики, програма комплексного державного екзамену, положення про державну атестацію студентів, кваліфікаційні завдання з базових дисциплін, тематика кваліфікаційних робіт магістрів, методичні вказівки до виконання випускових робіт. Комплексність НМКС та якість розроблених матеріалів загалом відповідають чинним вимогам до цих документів та рівню підготовки фахівців.

Для кожної навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки фахівців спеціальності 8.03060104 «Менеджмент

Голова комісії

В.Г. Алькема

зовнішньоекономічної діяльності», розроблено навчально-методичні комплекси дисциплін, до складу яких входять: навчальна та робоча програми, методичне забезпечення семінарських, практичних та лабораторних занять, самостійної роботи та індивідуального завдання, поточного та підсумкового контролю, комплексні контрольні роботи, методичні розробки інноваційних технологій, карта забезпеченості дисципліни навчальними матеріалами.

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає опис дисципліни, її мету та завдання, містить перелік компетентностей, якими повинен оволодіти студент в результаті вивчення дисципліни, структуру курсу, теми лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять, види контролю та детальну систему накопичення балів, перелік рекомендованої літератури, інформаційних ресурсів.

Блоки всіх дисциплін спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» викладено на сайті університету, у системі «Moodle ЗНУ» і вільному доступі в залі електронних ресурсів наукової бібліотеки ЗНУ.

Порядок проведення контролю знань студентів у ЗНУ регламентується Положенням «Про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ», що затверджене Вченою радою ЗНУ протокол № 7 від 25.02.2014 р. та Розпорядженням «Про запровадження вимог до формування системи накопичення балів та обліку успішності здобувачів ступенів вищої освіти в ЗНУ» № 42 від 31.08.2016 р. Викладачі випускової кафедри активно використовують традиційні та сучасні форми контролю: тести, у тому числі електронне тестування, ситуативні завдання, ділові ігри, написання есе, розробка проектів тощо.

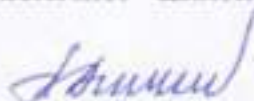
Організація перевірки рівня залишкових знань студентів здійснюється за допомогою розроблених пакетів ККР. Вимоги до їх оформлення викладені в Положенні «Про моніторинг та контроль якості навчання у Запорізькому національному університеті», затверджене Протоколом Вченої ради ЗНУ № 4 від 27.10.2009 р. Всі пакети ККР з дисциплін фахової та практичної підготовки студентів мають фахове спрямування та вимагають від студентів не розрізнених знань окремих тем і розділів дисципліни, а їх інтегрованого застосування.

Всі складові НМКД, що передбачені навчальним планом підготовки фахівців спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», дозволяють опанувати сукупністю компетенцій:

– інструментальні компетентності (Актуальні проблеми філософії менеджменту, Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Методи менеджменту та управлінські рішення у зовнішньоекономічній діяльності, Інформаційні системи та технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю);

– міжособистісні компетентності (Сучасні проблеми ділових комунікацій в менеджменті, Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою, Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Менеджмент міжнародної

Голова комісії

В.Г. Алькема

конкурентоспроможності, Управління корпоративними відносинами на підприємстві, Корпоративний менеджмент);

– загально-професійні компетентності (Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Актуальні проблеми філософії менеджменту, Методи менеджменту та управлінські рішення у зовнішньоекономічній діяльності, Інформаційні системи та технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю);

– практично-професійні компетентності (Менеджмент міжнародної конкурентоспроможності, Стратегії виходу підприємства на зовнішні ринки, Аналіз і оцінка проектів у зовнішньоекономічній діяльності, Аналіз та оцінка діяльності підприємств на іноземних ринках, Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в зовнішньоекономічній діяльності, Управління корпоративними відносинами на підприємстві, Корпоративний менеджмент, Фінансовий механізм міжнародних бізнес-процесів, Управління інвестиційною діяльністю суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, Кризис-менеджмент в міжнародному бізнесі, Консалтинг в зовнішньоекономічній діяльності, Управління зовнішньоекономічним потенціалом підприємств, Планування та прогнозування зовнішньоекономічної діяльності підприємств).

Розроблені НМКД загалом відповідають вимогам підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр».

Методичне забезпечення дисциплін навчального плану формують навчальні посібники та методичні рекомендації, у тому числі видані викладачами кафедри. Відповідно до навчального плану зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» кафедра бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності складає щорічні плани навчально-методичних видань і додатково замовляє нову навчально-методичну літературу для бібліотеки ЗНУ, яка має два фонди навчально-методичної літератури – на паперових і електронних носіях.

Наявність методичного забезпечення дисциплін навчального плану підготовки магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» галузі знань 0306 «Менеджмент» складає 100 % до ліцензованого обсягу.

Забезпеченість навчальних дисциплін робочими та навчальними програмами становить 100 %. Робочі програми відповідають ОПП, ОКХ і сучасному рівню розвитку вимог вищої школи.

У загальному бюджеті навчального часу виділено достатній обсяг годин на виробничу управлінську практику – 11 кредитів, тривалість практики – 7 тижнів. Практична підготовка студентів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» здійснюється відповідно до Положення «Про проведення практики студентів Запорізького національного університету», затвердженого Протоколом Вченої ради ЗНУ № 4 від 27.10.2015 р., Наскрізної програми практики та методичних рекомендацій, затверджених Протоколом Вченої ради ЗНУ № 7 від 26.03.2013 р.

Голова комісії

В.Г. Алькема

Основним навчально-методичним документом для студентів і керівників практики навчального закладу є наскрізна та робочі програми практики, які розроблені відповідно до «Методичних рекомендацій щодо складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України». Аналіз програми практики показує, що вона відповідає вимогам вищезазначених документів, навчальному плану, освітньо-кваліфікаційній характеристиці та освітньо-професійній програмі.

Програма дає повне уявлення про систему практичної підготовки за спеціальністю, формує у студентів практичні навички професійної діяльності з обраного фаху. Підведення підсумків практики передбачає підготовку та захист звітів. Формою контролю виробничої управлінської практики є диференційований залік. Залік із виробничої управлінської практики студенти складають в десятиденний термін після закінчення практики комісії, створеній на випусковій кафедрі. Базами практики є підприємства, установи, організації різних форм власності та різних галузей економіки як м. Запоріжжя та Запорізької області, так і України в цілому, з якими укладені відповідні договори про співробітництво.

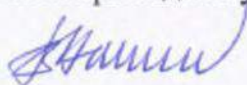
Метою виробничої управлінської практики є розвиток навичок і вмінь інформаційно-аналітичної, проектно-дослідницької, діагностичної, інноваційної та консалтингової діяльності для вирішення прикладних проблем управління підприємницькими структурами, удосконалення системи управління їх діяльністю у сучасних умовах господарювання; набуття вмінь адаптації теоретичних положень, методичного інструментарію передового досвіду підприємництва до умов діяльності конкретного підприємства; закріплення практичних навичок проведення економічного дослідження, формування його інформаційного, правового та методичного забезпечення, виходячи із суті проблем, що вирішуються, та обмежень, пов'язаних із діяльністю конкретного підприємства (організації); впровадження розроблених рекомендацій та пропозицій у практичну діяльність підприємства.

У період практики студент активно бере участь у практичній діяльності, спостерігає й аналізує різні боки діяльності менеджерів у сфері зовнішньоекономічної діяльності, вчиться здійснювати дії, пов'язані із налагодженням діяльності з іноземними контрагентами, здійсненням закупівлі та збуту продукції на закордонних ринках.

Проведення практики передбачається за темою кваліфікаційної роботи магістра, оскільки це забезпечує подальше закріплення та поглиблення теоретичних знань, виробничих навичок, що набуті за час проходження попередніх практик, ознайомлення із застосуванням методів наукових досліджень в галузі менеджменту та управління, економіки та збір матеріалів, необхідних для написання кваліфікаційної роботи магістра.

Проведення державної атестації – комплексного кваліфікаційного екзамену регламентується Програмою ДЕК, що розробляється кафедрою бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності щорічно та затверджується Вченою радою факультету менеджменту. Комплексний кваліфікаційний екзамен проходить у два етапи:

Голова комісії

В.Г. Алькема

1) тестова перевірка знань, що відображають рівень засвоєння теоретичних положень та практичних навичок, зазначених у Освітньо-кваліфікаційній характеристиці магістра зі спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»;

2) письмове розв'язання комплексної задачі з дисциплін, які формують комплекс професійних якостей, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок.

Виконання кваліфікаційних робіт магістрів здійснюється відповідно до методичних вказівок, затверджених Протоколом Вченої ради ЗНУ № 6 від 26.02.2013 р. В розроблених методичних рекомендаціях узагальнено вимоги до написання кваліфікаційної роботи, ґрунтовно подано інформацію щодо змістовного наповнення структурних елементів роботи (вступу, теоретичного, аналітико-дослідницького та проектно-рекомендаційного розділів, висновків та рекомендацій), вимог до оформлення та порядку захисту кваліфікаційної роботи магістра. Тематика кваліфікаційних робіт магістрів є актуальною. Виконуючи дослідження, студенти освітнього ступеня «магістр» в межах своїх кваліфікаційних робіт досліджують сучасні проблеми щодо організації та здійснення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняними підприємствами на закордонних ринках.

Отже, організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу підготовки фахівців за освітнім ступенем «магістр» зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» з ліцензованим обсягом 15 осіб денної форми навчання і 15 осіб заочної форми навчання відповідає державним вимогам до акредитації спеціальності.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Всього у підготовці магістрів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» беруть участь 13 науково-педагогічних працівників, в тому числі докторів наук – 4 (30,77 %), кандидатів наук – 9 (69,23 %). Кадрове забезпечення навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», відповідає вимогам, оскільки передбачено закріплення 100 % лекційних годин за викладачами з науковими ступенями докторів та кандидатів відповідних наук.

Розрахунок частки докторів або професорів, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін циклу професійної та практичної підготовки зі спеціальності представлено в табл. 3.

Загальна кількість лекційних годин професійної та практичної підготовки складає 174 год. (нормативні навчальні дисципліни – 84 год., дисципліни самостійного вибору навчального закладу – 14 год., дисципліни вільного вибору студента – 78 год.).

Голова комісії

В.Г. Алькема

Кількість лекційних годин, що викладається докторами наук професорами, складає 78 год.: д.е.н. Григор'єв С.М. – 28 год., д.н.з держ.упр. Бікулов Д.Т. – 18 год., д.філос.н. Шавкун І.Г. – 14 год, к.е.н. Коваленко Н.М. – 9 год., к.ф.-м.н. Головань О.О. – 9 год.

Таблиця 3

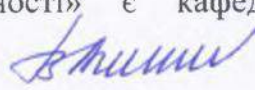
Розрахунок частки докторів або професорів, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін циклу професійної та практичної підготовки зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр»

Прізвище, ім'я, по-батькові викладача	Науковий ступінь, вчене звання	Дисципліни, які викладає	Кількість лекційних годин	Розрахунок відсотка
Бікулов Дамір Тагірович	Доктор наук з державного управління, доцент	Інвестиційний менеджмент	18 годин	Загальна кількість лекційних годин циклу професійної підготовки (нормативні дисципліни) – 174 з них лекційних годин, що викладаються докторами – 78
Григор'єв Станіслав Михайлович	Доктор економічних наук, професор	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	14 годин	
		Аналіз і оцінка проектів у зовнішньоекономічній діяльності	14 годин	
Головань Ольга Олексіївна	Кандидат фізико-математичних наук, доцент	Менеджмент міжнародної конкурентоспроможності	18 годин (9 годин*)	174 – 100 % 78 – x % x = 44,82 %
Коваленко Наталія Миколаївна	Кандидат економічних наук, доцент	Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в зовнішньоекономічній діяльності	18 годин (9 годин*)	
Шавкун Ірина Григорівна	Доктор філософських наук, професор кафедри ділової комунікації	Сучасні проблеми ділових комунікацій в менеджменті	14 годин	
Всього			78 годин	44,82 %

За результатами розрахунків експертами встановлено, що частка лекційних докторських годин за циклом професійної та практичної підготовки складає 44,82 %, що перевищує нормативний показник 40 %.

Випусковою зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є кафедра бізнес-адміністрування і

Голова комісії

В.Г. Алькема

менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Кафедра бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Запорізького національного університету створена в 2013 році. Очолює кафедру доцент, доктор наук з державного управління Бікулов Дамір Тагірович.

Викладацький склад кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності сформований з високоосвічених фахівців, які мають наукові ступені кандидата і доктора наук, значний практичний та науковий досвід роботи, що дає їм змогу ефективно керувати науковою роботою студентів, виконувати значний обсяг навчально-методичної роботи тощо. На кафедрі працює 10 осіб, з них мають науковий ступінь докторів наук – 2 (20 %) (доц. Бікулов Д.Т., проф. Григор'єв С.М.), кандидатів наук, доцентів – 8 (80%) (Маказан Є.В., Сухарева К.В., Головань О.О., Коваленко Н.М., Маркова С.В., Чкан А.С., Бурма Т.Г., Олійник О.М.). Тобто, викладачі вищої кваліфікації складають 100 % від професорсько-викладацького складу кафедри. На постійній основі на кафедрі бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності працює 10 викладачів (100 %).

Протягом 2011-2016 рр. було захищено докторську дисертацію Бікуловим Д.Т. та кандидатську дисертацію Коваленко Н.М., Марковою С.В. Також впродовж 2011-2016 рр. отримано вчене звання доцента Марковою С.В., Чкан А.С., Коваленко Н.М.

Протягом 2014-2016 років викладачі кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності вдосконалили рівень володіння іноземною (англійською, німецькою) мовою, що підтверджено відповідними сертифікатами – 6 викладачів кафедри (англійська мова – Коваленко Н.М., Маказан Є.В., Головань О.О., Маркова С.В.; німецька мова – Бікулов Д.Т., Чкан А.С.). Викладачі кафедри відповідно до затверджених графіків проходять підвищення кваліфікації в вищих навчальних закладах, що підтверджується відповідними документами.

Штатні викладачі кафедри є фахівцями з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, митної справи, менеджменту організацій, кадрового менеджменту, маркетингу, маркетингових досліджень, реклами, інформаційних технологій в менеджменті та маркетингу.

Наукова діяльність на випусковій кафедрі бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності реалізується відповідно до «Концепції організації науково-дослідної роботи» та є невід'ємною складовою освітнього процесу. Наукова діяльність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту», Статуту університету, нормативних актів щодо організації науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах.

Метою науково-дослідної діяльності є зростання наукового потенціалу викладачів, найновіші досягнення з менеджменту та управління, економіки, формування змісту навчальних програм дисциплін, лекцій, підручників та навчальних посібників з їх урахуванням, залучення студентів до творчої роботи, навчання їх пошуку ефективного вирішення проблем, отримання досвіду роботи з обраної спеціальності, органічна єдність змісту освіти і

програм наукової діяльності, наближення навчального процесу до реальних потреб суспільства і держави.

Викладачі випускової кафедри ведуть дослідження за темою Сучасні напрямки розвитку менеджменту зовнішньоекономічної діяльності в Україні (Державний реєстраційний номер 0114U002650). Керівник – доктор наук з державного управління, доцент Бікулов Д.Т.

Викладачами кафедри за останні п'ять років розроблено та надруковано більше 26 навчально-методичних видань. Зокрема, навчальних посібників – 15, з них 4 за спеціальністю 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» (Менеджмент міжнародної конкурентоспроможності, Управління зовнішньоекономічним потенціалом ЗЕД, Консалтинг в зовнішньоекономічній діяльності), методичних рекомендацій – 27 (Управління зовнішньоекономічним потенціалом ЗЕД, Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Стратегічний менеджмент).

За 2012-2016 рр. викладачами кафедри опубліковано більше 100 статей, переважна більшість з яких у виданнях, що входять до фахових переліків ВАК України, в тому 4 числі статті в журналах, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus. Викладачі брали участь в більш ніж 30-ти міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях та семінарах, круглих столах.

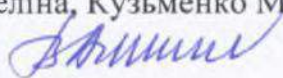
Наявність на кафедрі кадрів вищої кваліфікації дозволила створити студентські наукові проблемні гуртки, головним завданням яких є орієнтація на поглиблене вивчення навчальних дисциплін і спеціальностей. Так, під керівництвом фахових викладачів за напрямками/спеціальностями кафедри працюють студентські наукові гуртки з дослідження сучасних проблем менеджменту господарських суб'єктів ЗЕД.

Результатом роботи наукових проблемних гуртків є активна участь студентів у конференціях, які щорічно проводяться кафедрою бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Запорізького національного університету (Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми управління економічним потенціалом регіонів», Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Сучасні тенденції розвитку менеджменту»), а також інших вищих навчальних закладів (міжнародні науково-практичні конференції «Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту в контексті євроінтеграції» м. Рівне; «Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю» м. Черкаси; «Освіта, наука та виробництво: розвиток та перспективи співпраці в рамках регіональних технологічних платформ» м. Запоріжжя).

Студенти магістратури спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» щорічно спільно з викладачами публікують статті у фахових виданнях.

Магістри спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» протягом останніх років є призерами (диплом II ступеня) Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» (Сверчкова Ангеліна, Кузьменко Марія).

Голова комісії

В.Г. Алькема

Кафедра бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності проводить роботу з підготовки молодих наукових кадрів. За кафедрою закріплені аспіранти, які працюють над дисертаційним дослідженнями в галузі менеджменту та маркетингу.

Якісний склад викладачів, які забезпечують підготовку магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент», відповідає критеріям фаховості та акредитаційним вимогам щодо кількості докторів і кандидатів наук.

Науково-педагогічний і кадровий потенціал факультету менеджменту й випускової кафедри забезпечують навчальну, виховну і науково-дослідну роботу відповідно до акредитаційних умов та державних вимог до якості освіти.

Експертна комісія вважає, що кадрове забезпечення підготовки фахівців зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент», за освітнім ступенем «магістр» у Запорізькому національному університеті відповідає державним вимогам до акредитації за всіма циклами підготовки навчального плану з ліцензованим обсягом 15 осіб денної форми навчання і 15 осіб заочної форми навчання.

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

У Запорізькому національному університеті є необхідна матеріально-технічна база для провадження освітньої діяльності і забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідних освітніх рівнів.

Для проведення освітнього процесу Запорізький національний університет має достатні за площею приміщення для професорсько-викладацького складу, комп'ютерних класів, навчально-допоміжного персоналу.

Загальні навчальні приміщення усього становлять 15276,25 м².

Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів, становить 2,9 м² на одну особу для фактичного контингенту студентів з урахуванням навчання за змінами.

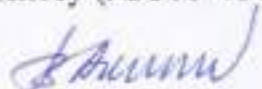
Факультет менеджменту розміщений у навчальному корпусі № 6 загальною площею 3992,7 м². Крім цього, для навчання студентів використовуються й інші навчальні корпуси № 1, 2, 3, 4, 5, 8, які відповідають прийнятим санітарним нормам.

Кількість студентів, що потребують гуртожитку становить 1373 особи і всі вони забезпечені гуртожитком у повному обсязі, тобто забезпеченість становить 100%.

Сучасна обчислювальна техніка, якою користуються студенти, сконцентрована в спеціалізованих комп'ютерних класах університету, об'єднаних у локальну мережу з виходом в Internet.

Усі структурні підрозділи факультету (кафедри, деканат) мають окремі аудиторії та спеціалізовані кабінети для проведення лекційних та практичних занять: Кабінет Менеджменту і бізнесу (№ 306 VI корпусу; 27,3 кв.м.), Кабінет

Голова комісії

В.Г. Алькема

імітаційного моделювання та реінжинірингу бізнес-процесів (№ 406 VI корпусу; 27,3 кв.м.), Аудиторія 116 VI корпусу (63 кв.м.), Комп'ютерний клас (ауд. 305 VI корпусу, 54,4 м²), Комп'ютерний клас (ауд. 404 VI корпусу, 54,4 м²).

У освітньому процесі застосовується сучасне мультимедійне забезпечення, слайдпроектори, спеціальне фахове програмне забезпечення. Зокрема, викладання нормативної дисципліни професійної та практичної підготовки «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» забезпечує опанування студентами практичних навичок роботи в програмі 1-С Підприємство 8.2 «Управління невеликою фірмою», що охоплює всі функціональні сфери діяльності підприємства (торгівля, маркетинг, управління персоналом, закупівля та склад, виробництво, планування діяльності, управління рухом грошових коштів).

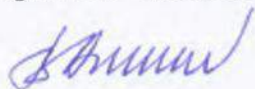
Інформаційне забезпечення освітньої діяльності за дисциплінами навчального плану підготовки магістрів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» забезпечено наповненням системи електронного контенту ЗНУ – Moodle. Викладачами за кожною дисципліною розміщено інформаційні ресурси, які студент має використовувати у навчальному процесі (підручники, навчальні посібники, мультимедійні матеріали, Internet ресурси), інструктивно-методичні матеріали.

Інформаційне забезпечення освітнього процесу здійснюється загальним фондом бібліотеки, кількість якого на 01 вересня 2016 р. нараховує 898 626 примірників (навчальної літератури – 357 503 примірника, наукової літератури – 386 956 примірників), складається з основного, обмінно-резервного, фонду книгосховища, рідкісної книги (9 040 примірників) та періодичних видань (155 598 примірників). Фонди бібліотеки поповнюються підручниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України, науковими та навчально-методичними працями викладачів ЗНУ, електронними виданнями.

Бібліотечний фонд постійно поповнюється професійною та спеціальною навчальною літературою. Нові видання, які становлять професійний інтерес, переводяться на електронні носії, що дозволяє кожному студенту ознайомитися з ними в будь-якому комп'ютерному класі ЗНУ. Наукова бібліотека ЗНУ отримує обов'язковий примірник авторефератів дисертацій і забезпечена фаховими періодичними виданнями відповідно до нормативних вимог.

Базовими елементами електронного середовища наукової бібліотеки ЗНУ є електронний каталог та електронна бібліотека власної генерації. Електронна бібліотека містить масив електронних інформаційних ресурсів, наданих у мережевому локальному та віддаленому доступі. Електронна бібліотека дає доступ до електронних копій різних видів документів: книг, статей із періодичних видань і наукових збірників та ін. Фонд Електронної бібліотеки формується як зібрання повнотекстових електронних копій та документів на змінних носіях (компакт-диски), із зовнішніх джерел, а також документів, первісно створених у електронній формі. На 01 вересня 2016 р. бібліотека має електронний каталог в режимі реального часу на документні ресурси бібліотеки обсягом 1 млн 61 тис. бібліографічних записів з доступом до ресурсів

Голова комісії

В.Г. Алькема

бібліографічного, повнотекстового формату локальної мережі та через гіпертекстове посилання до ресурсів Інтернет.

Студенти мають доступ до джерел локального та віддаленого доступу. Інтернет-сторінка наукової бібліотеки (<http://library.znu.edu.ua>) надає доступ: до власного електронного каталогу книг, електронної бібліотеки, «Електронного банку навчально-методичних матеріалів ЗНУ», баз даних, створених науковою бібліотекою ЗНУ, каталогу «Періодичні видання в Інтернет», тематичних добірок ресурсів Інтернет, ресурсів Центру європейської інформації. ЗНУ забезпечує технічні умови для використання в освітньому процесі вільного доступу до інформаційних ресурсів мережі «УРАН», баз даних видавництва «Elsevier»: інформаційно-наукової системи бази даних «Scopus» та он-лайн бази інформаційних ресурсів платформи ScienceDirect, інформаційно-правової мережі «ЛІГА: ЗАКОН», бази даних «Polpred.com Обзор СМИ».

Запорізький національний університет як учасник проекту ELibUkr «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України» (<http://library.znu.edu.ua/960.ukr.html>) має можливість забезпечувати, підтримувати та вдосконалювати інформаційну базу, необхідну для навчальної та науково-дослідницької роботи студентів, учених і фахівців університету та відповідні механізми обміну інформацією. В межах проекту студенти та науковці ЗНУ мають доступ до світових ресурсів передплатеного, тестового та відкритого доступу.

Відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України бібліотека ЗНУ розробила програми курсу та електронні лекторії «Основи інформаційної культури студента» та кожного навчального року читає лекції для студентів, магістрів і аспірантів. Метою занять є освоєння традиційних, електронних пошукових засобів джерел інформації, аналітичного їх відбору, оформлення результатів.

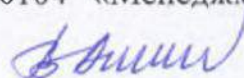
Студенти освітнього ступеня «магістр» 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» забезпечені підручниками, періодичними виданнями та довідковою літературою за фахом, у тому числі на електронних носіях, відповідно до нормативних вимог.

Отже, рівень матеріально-технічного, інформаційного та іншого ресурсного забезпечення, комп'ютеризації освітнього процесу, забезпеченості навчальною і методичною літературою відповідає державним вимогам до акредитації магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» з ліцензованим обсягом 15 осіб денної форми навчання та 15 осіб заочної форми навчання.

7. Якість підготовки і використання випускників

Випускова кафедра бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності організовує освітній процес із підготовки магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної

Голова комісії

В.Г. Алькема

діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» з урахуванням затверджених у ЗНУ положень про державну атестацію студентів, організацію самостійної роботи студентів та систему контролю їхніх знань, проведення практик студентів, організацію наукових досліджень студентів, концепції та плану з виховної роботи, планування видання навчально-методичних розробок, індивідуальних планів роботи викладачів.

Експертною комісією проведено аналіз підготовки за всіма циклами навчання магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

Результати екзаменаційних сесій та атестацій обговорюються на засіданнях кафедри, раді університету та у студентських групах. Результати останньої передакредитаційної сесії свідчать про те, що абсолютна успішність студентів з циклу професійної підготовки становить 100 %, показник якості – 87,5%, а середній бал – 4,29. Ці показники відповідають державним вимогам до акредитації спеціальності.

Рівень фахової підготовки магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» визначався за результатами виконаних комплексних контрольних робіт. Експертами визначено, що зміст розроблених ККР відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця і спрямована на з'ясування здатності майбутніх фахівців вирішувати типові завдання діяльності: зміст і складність завдань, кількість варіантів є достатньою, завдання є комплексними, мають відповідне фахове спрямування. Зміст ККР включає 10 тестових завдань, метою яких є перевірка рівня теоретичної підготовки студентів з усіх змістових модулів професійно-орієнтованих дисциплін. Перевірка рівня сформованості умінь студентів здійснюється завдяки виконанню практичних завдань у формі ситуаційних завдань розрахунково-аналітичного характеру.

Для студентів-магістрів 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» були проведені комплексні контрольні роботи з циклу професійної підготовки, а саме: Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в зовнішньоекономічній діяльності, Менеджмент міжнародної конкурентоспроможності, Корпоративний менеджмент. Результати виконання контрольних робіт свідчать про належну теоретичну підготовку студентів, вміння застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці при вирішенні конкретних практичних завдань. Абсолютна успішність студентів з циклу професійної підготовки становить 100,0 %, показник якості – 83,33 %, який відповідає умовам акредитації.

Експертна комісія, ознайомившись з наявними пакетами ККР засвідчила їх достатність, провела повторне ККР з метою перевірки залишкових знань та виявила незначну розбіжність між даними самоаналізу і проведеного контролю з дисциплін. Середній показник абсолютної успішності виконання ККР при акредитаційній експертизі для дисциплін фахової підготовки становить 100 %, а якість – 75 % (відхилення від самоаналізу склало 8,33 % за показником якості та 0 % за абсолютною успішністю). Показники з дисциплін: «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в зовнішньоекономічній діяльності»

Голова комісії

В.Г. Алькема

(абсолютна успішність 100 %, показник якості 50 %, відхилення від самоаналізу склало 12,5 % за показником якості та 0 % за абсолютною успішністю), «Менеджмент міжнародної конкурентоспроможності» (абсолютна успішність 100 %, показник якості 87,5 %, відхилення від самоаналізу склало 12,5 % за показником якості та 0 % за абсолютною успішністю), «Корпоративний менеджмент» (абсолютна успішність 100 %, показник якості 87,5 %, відхилення від самоаналізу склало 0 % за якістю та 0 % за абсолютною успішністю).

За результатами проведення ККР експертною комісією визначено, що доцільно розширити практичну частину, підвищивши рівень методичного інструментарію, який повинні використовувати студенти для розв'язування практичних та ситуаційних завдань.

Експертами була проведена вибіркова перевірка 20 % звітів з виробничої управлінської практики. Структура звітів магістрів зі спеціальності має два розділи:

– загальна частина, в межах якої студенти вирішують ряд завдань: загальне ознайомлення з підприємством-об'єктом практики, характеристика зовнішньоекономічної діяльності підприємства, визначення її напрямків, виду та змісту, аналіз в динаміці в натуральних та вартісних показниках по роках обсягів здійснення ЗЕД підприємства, визначення їх структури, систематизація митно-тарифних та нетарифних заходів регулювання ЗЕД підприємства, оцінка та аналіз основних показників діяльності підприємства, ефективності його зовнішньоекономічної діяльності підприємства;

– індивідуальне завдання, що передбачає збір та систематизацію матеріалів для написання в подальшому кваліфікаційної роботи магістра. В якості індивідуальних завдань студенти досліджують такі проблеми: «Управління експортними поставками металопродукції на ринку південно-східної Азії», «Стратегічне управління корпоративною культурою на підприємствах зовнішньоекономічної діяльності», «Управління процесами формування та використання стратегічного потенціалу ЗЕД підприємства», «Особливості виходу підприємства середнього бізнесу на зовнішні ринки».

Абсолютна успішність студентів з практичної підготовки становить 100,0 %, показник якості – 81,51 %.

За результатами здійсненої перевірки експерти дійшли висновку, що рівень виконання та оформлення звітів з виробничої управлінської практики є достатньо високим.

Експертами була проведена вибіркова перевірка кваліфікаційних робіт магістрів. Кваліфікаційні роботи є тематично різноманітними, відображають основні напрямки досягнень сучасної науки, теорії та практики досліджень у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. При виконанні кваліфікаційних робіт магістри для досягнення поставлених завдань використовують комп'ютерні технології. Презентації кваліфікаційних робіт магістрів виконуються за допомогою програми MicrosoftPowerPoint. Переважна більшість робіт виконується в межах тем науково-практичної та науково-дослідної діяльності кафедри.

Голова комісії

В.Г. Алькема

Якість захисту кваліфікаційних робіт магістрів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» магістрів набору 2014 року характеризують наступні показники: «відмінно» – 50 %, «добре» – 50 %.

Результати кваліфікаційного екзамену магістрів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» набору 2014 року характеризують наступні показники: абсолютна успішність 100 %, показник якості – 70 % («відмінно» – 50 %, «добре» – 20 %, «задовільно» – 30 %).

За результатами проведення перевірки матеріалів щодо перевірки залишкових знань студентів, проходження виробничої управлінської практики, складання кваліфікаційного екзамену, виконання та захисту кваліфікаційних робіт магістрів, комісія дійшла таких висновків: пакети ККР, звіти з практики, білети кваліфікаційного екзамену відповідають вимогам, кваліфікаційні роботи магістрів є актуальними, виконуються у відповідності до встановлених вимог.

Випускникам, що навчаються за освітнім ступенем «магістр», надаються академічні права щодо навчання в аспірантурі.

Вивчивши стан якості підготовки випускників освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент», експертна комісія дійшла висновків, що навчальний заклад дотримується вимог державних стандартів якості освіти і акредитації.

8. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» та наказу Міністерства освіти і науки України № 428 від 12 березня 2007 р., з метою проведення акредитаційної експертизи підготовки фахівців зі спеціальності 7,8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» у Державному вищому навчальному закладі «Запорізький національний університет», експертна комісія була затверджена у складі:

Подсолонко	-	доктор економічних наук, завідувач
Володимир Андрійович		кафедри менеджменту і маркетингу
		Таврійського національного університету
		імені В.І. Вернадського, голова комісії;
Макаренко	-	доктор економічних наук, завідувач
Петро Миколайович		кафедри організації Дніпропетровського
		державного університету.

Під час проведення перевірки, у період з 14.03.2007 р. по 16.03.2007 року безпосередньо в навчальному закладі, зауважень (приписів) щодо освітньої діяльності факультету менеджменту зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» висунуто не було. Разом із тим, експерти висловили керівництву Запорізького національного

Голова комісії

В.Г. Алькема

університету та факультету менеджменту певні пропозиції щодо поліпшення освітньої діяльності заявленої спеціальності.

Пропозиції щодо поліпшення освітньої діяльності зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

№ з/п	Пропозиції	Заходи
1	Зосередити зусилля штатних співробітників факультету менеджменту на написанні та виданні навчально-методичних посібників	Підготовлено і видано друком навчально-методичні видання з курсів: Консалтинг в зовнішньоекономічній діяльності (Чкан А.С., Маркова С.В.), Менеджмент міжнародної конкурентоспроможності (Головань О.О., Чкан А.С., Маркова С.В.), Маркетингові комунікації в зовнішньоекономічній діяльності (Головань О.О., Олійник О.М.), Чкан А.С.)
2	Завершити комплектацію бібліотеки університету підручниками та навчальними посібниками за дисциплінами циклу професійної та практичної підготовки	Придбано нову сучасну навчальну, наукову та методичну літературу на суму – 2860 грн. 95 коп., зокрема забезпечено бібліотеки підручниками та навчальними посібниками з дисциплін: «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Аналіз ефективності зовнішньоекономічної діяльності»
3	Оновити та розширити підписку бібліотеки університету на періодичні видання за дисциплінами та курсами циклу професійної та практичної підготовки	Розширено фахову періодичну літературу заявленого напрямку, зокрема: Вісник Інституту економіко-правових досліджень НАН України (демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика), Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки (Економіка праці та управління персоналом, розвиток трудових ресурсів), Збірник наукових праць Економіка та підприємництво. (Київський національний економічний університет), Зайнятість та ринок праці (Рада з вивчення продуктивних сил України НАН України), Наукові праці Донецького державного технічного університету: Серія: економічна (регулювання ринку праці).

Усі пропозиції експертної комісії виконано у повному обсязі.

Результати попередньої експертизи акредитаційних матеріалів комісією відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 17 жовтня 2016 р. № 159-А «Про проведення акредитаційної експертизи»

№ з/п	Недоліки	Заходи щодо усунення
1	Згідно з поданими матеріалами у акредитаційній справі перевірити наявність підвищення кваліфікації за	Експертною комісією на підставі рекомендацій експерта Литвиненко О.В., який здійснював попередню експертизу

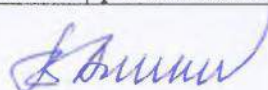
Голова комісії

В.Г. Алькема

	останні 5 років у Коваленко Н.М. та Олійника О.М.	акредитаційної справи, перевірено наявність документів щодо підвищення кваліфікації за останні 5 років к.е.н., доц. Коваленко Н.М. та к.філос.н., доцента Олійника О.М. Встановлено, що Коваленко Н.М. проходила стажування в період з 01.04.2013 р. по 30.04.2013 р. на кафедрі менеджменту Запорізького національного технічного університету відповідно до програми, що затверджена у двосторонньому порядку Проректором ЗНТУ та Ректором ЗНУ. Результатом підвищення кваліфікації є звіт про стажування, що затверджений Протоколом кафедри менеджменту ЗНТУ № 13 від 15.05.2013 р. Крім того, Коваленко Н.М. проходила підвищення кваліфікації на базі Запорізької торгово-промислової палати за програмою «Основи митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності» в період з 11 по 20 листопада 2015 р. Результатом підвищення кваліфікації є Свідоцтво про підвищення кваліфікації № 11.3/84-15л від 20.11.15 р. Олійник О.М. проходив стажування в період з 01.02.2013 р. по 01.08.2013 р. на кафедрі менеджменту Запорізького національного технічного університету відповідно до програми, що затверджена у двосторонньому порядку Проректором ЗНТУ та Ректором ЗНУ. Результатом підвищення кваліфікації є звіт про стажування, що затверджений Протоколом кафедри менеджменту ЗНТУ № 1 від 04.09.2013 р.
2	Порівняльна таблиця не відповідає Наказу МОН № 1377 від 29.11.11 р. та Постанові КМУ № 1187 від 30.12.2015 р.	Враховуючи зауваження експертів, внесено корективи та оформлено порівняльну таблицю у відповідності Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти відповідно до Наказу МОНМСУ «Про затвердження Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти» № 1377 від 29.11.2011 р., Наказу МОНМСУ «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» № 689 від 13.06.2012 р., Наказу МОНУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 1187 від 30.12.2015 р.
3	Згідно з поданими матеріалами у акредитаційній справі, частка лекційних	Експертна комісія на підставі рекомендацій експерта Литвиненко О.В.,

Голова комісії

В.Г. Алькема

<p>докторських годин на професійному циклі складає 34 % при нормативній вимозі 40 % (наказ МОН № 1377 від 29.11.11 р.)</p>	<p>який здійснював попередню експертизу акредитаційної справи, встановила, що відповідно до навчального плану підготовки магістрів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» загальна кількість лекційних годин професійної та практичної підготовки складає 174 год. (нормативні навчальні дисципліни – 84 год., дисципліни самостійного вибору навчального закладу – 14 год., дисципліни вільного вибору студента – 78 год.).</p> <p>Кількість лекційних годин, що викладається докторами наук професорами, складає 78 год.: д.е.н. Григор'єв С.М. – 28 год., д.н.з держ.упр. Бікулов Д.Т. – 18 год., д.філос.н. Шавкун І.Г. – 14 год, к.е.н. Коваленко Н.М. – 9 год., к.ф.-м.н. Головань О.О. – 9 год.</p> <p>За результатами розрахунків експертами встановлено, що частка лекційних докторських годин за циклом професійної та практичної підготовки складає 44,82 %, що перевищує нормативний показник 40 %.</p>
--	--

Усі рекомендації попередніх експертних перевірок та експертів Міністерства освіти і науки України виконано у повному обсязі на дату акредитаційної перевірки.

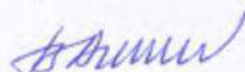
9. Загальні висновки та пропозиції

За результатами аналізу стану матеріально-технічного, науково-методичного та кадрового забезпечення підготовки магістрів зі спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» освітнього ступеня «магістр» експертна комісія відзначає що позитивним у роботі факультету менеджменту та випускової кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності є такі положення:

1. Усі науково-педагогічні працівники (100 %) випускової кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності мають наукові ступені кандидатів та докторів наук та вчені звання доцента і професора.

2. Кафедрою керує доктор наук з державного управління Бікулов Д.Т. Науково-педагогічний склад кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності сформований науково-педагогічними працівниками, які мають різні наукові інтереси у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, що дає змогу студентам проводити дослідження відповідно до власних уподобань.

Голова комісії

В.Г. Алькема

3. Високий рівень навчально-методичного забезпечення, розроблений електронний контент до кожної нормативної та вибіркової навчальної дисципліни з циклів професійної та практичної підготовки у системі електронного забезпечення навчання Moodle.

4. Наявність спеціалізованих кабінетів та аудиторій для проведення лекційних та практичних занять: Кабінет Менеджменту і бізнесу, Кабінет імітаційного моделювання та реінжинірингу бізнес-процесів.

5. Високий рівень інформаційного забезпечення процесу підготовки фахівців спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» навчально-методичною та періодичною літературою науковою бібліотекою ЗНУ, яка має два фонди навчально-методичної літератури – на паперових і електронних носіях.

6. Наявність матеріальної бази, що дозволяє здійснювати освітній процес підготовки магістрів із використанням інформаційних ресурсів для проведення лекційних та практичних занять з використанням мультимедійних засобів.

7. Активна участь студентів у науково-дослідній роботі випускової кафедри, значна кількість спільних публікацій викладачів та студентів.

8. Усі зауваження контролюючих органів на дату перевірки усунуто в повному обсязі.

При перевірці результатів діяльності на місці експертна комісія висловила рекомендації та зауваження, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

- удосконалити зміст навчально-методичних видань щодо реалізації програм практичної підготовки студентів, виконання ними кваліфікаційних робіт магістрів, передбачивши методичні поради до другого та третього розділів спрямовані на висвітлення питань використання інформаційних комп'ютерних систем та технологій в зовнішньоекономічній діяльності;

- враховуючи достатньо високий рівень методичного забезпечення дисциплін навчального плану підготовки магістрів, рекомендовано розробити та видати навчально-методичне видання з базового курсу підготовки магістрів «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»;

- розширити впровадження тестової системи поточного та підсумкового контролю знань, перевірки залишкових знань з використанням системи електронного навчання ЗНУ Moodle з метою вдосконалення системи перевірки якості підготовки фахівців;

- підвищити академічну мобільність викладачів та студентів факультету менеджменту шляхом проходження стажування в зарубіжних вищих навчальних закладах з метою запозичення досвіду викладання дисциплін, опанування професійними компетентностями;

- активізувати науково-дослідну діяльність студентів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та викладачів випускової кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності з метою збільшення кількості публікацій у фахових наукових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.

Голова комісії

В.Г. Алькема

На підставі вказаного вище, експертна комісія МОН України зробила висновок про можливість акредитації спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент» з ліцензованим обсягом 15 (п'ятнадцять) осіб денної форми навчання і 15 (п'ятнадцять) осіб заочної форми навчання.

Голова експертної комісії

доктора економічних наук, професор, завідувач кафедри управлінських технологій Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «Крок»

В.Г. Алькема

Член експертної комісії

доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Харківської державної академії культури,

А.О. Дегтяр

Із експертними висновками ознайомлений, один примірник отримав.

Ректор Запорізького національного університету,
доктор історичних наук, професор

М. О. Фролов

Голова комісії

В.Г. Алькема

Порівняльна таблиця відповідності Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітнього ступеня «магістр» Запорізького національного університету

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за напрямом підготовки фахівців спеціальності, погоджена з Запорізькою обласною державною адміністрацією	+	+	
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	15/15 (за ліцензією)	15/15 (за висновком)	0/0
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	100	Не передбачено навчальним планом
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40	100	
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та	95	100	+5

Голова комісії

В.Г. Алькема

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)			
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	44,82 Бікулов Д.Т. Григор'єв С.М. Головань О.О. Коваленко Н.М. Шавкун І.Г	+4,82
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-		
2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
доктор наук або професор	+	+	
кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	0
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100*	+30
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	12	12	0
3.4. Кількість робочих комп'ютерних	6		

Голова комісії

В.Г. Алькема

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")			
3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6. Наявність спортивного залу	+	+	
3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	
3.8. Наявність медичного пункту	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):	100	100	0
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін			
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	0
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	0
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	0
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	0
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	0
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними	100	100	0

Голова комісії

В.Г. Алькема

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
посібниками, що знаходяться у власній бібліотеці (% від потреби)			
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (% від потреби)	5	5	0
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	15	+7
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації			
– наявність обладнаних лабораторій	+	+	
– наявність каналів доступу	+	+	
Якісні характеристики підготовки фахівців			
6. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
6.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
6.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %)	100	100	0
7. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
7.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
7.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено навчальним планом	
7.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
7.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
7.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено навчальним планом	
7.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
7.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
7.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
7.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	75	+25
8. Організація наукової роботи			
8.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
8.2.Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та лабораторіях, участь у наукових	+	+	

Голова комісії

В.Г. Алькема

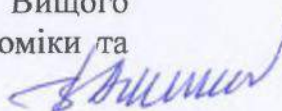
Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)			

* Кількість студентів, що потребують гуртожитку становить 1373 особи і всі вони забезпечені гуртожитком у повному обсязі, тобто забезпеченість становить 100%.

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управлінських технологій Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «Крок»

В.Г. Алькема

Член експертної комісії

доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Харківської державної академії культури

А.О. Дегтяр

Із експертними висновками ознайомлений, один примірник отримав.

Ректор Запорізького національного університету,
доктор історичних наук, професор

М. О. Фролов

Голова комісії

В.Г. Алькема

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ

про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти
у Запорізькому національному університеті
спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної
діяльності» освітнього ступеня «магістр»

Порівняльна таблиця дотримання

Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти
відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187
«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
закладів освіти»

Найменування показника (нормативу)	Другий (магістерський) рівень	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Технологічні вимоги щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	2,9	+0,5
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	0
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
2) пунктів харчування	+	+	
3) актового чи концертного залу	+	+	
4) спортивного залу	+	+	
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
6) медичного пункту	+	+	
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100*	+30

Голова комісії

В.Г. Алькема

5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
Технологічні вимоги щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність Опису освітньої програми	+	+	
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
Технологічні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	15	+10
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4. Наявність електронного ресурсу закладу	60	100	+40

Голова комісії

В.Г. Алькема

освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)			
--	--	--	--

* Кількість студентів, що потребують гуртожитку становить 1373 особи і всі вони забезпечені гуртожитком у повному обсязі, тобто забезпеченість становить 100%.

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управлінських технологій Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «Крок»

В.Г. Алькема

Член експертної комісії

доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Харківської державної академії культури

А.О. Дегтяр

Із експертними висновками ознайомлений, один примірник отримав.

Ректор Запорізького національного університету
доктор історичних наук, професор

О. Фролов

Голова комісії

В.Г. Алькема

**РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕВІРКИ ККР ОТРИМАНІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АКРЕДИТАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
8.03060104 «МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»**

№ з/ п	Дисципліна	Група	Кіль- кість студен- тів	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Абсолютна успішність , %	Якість навчанн я, %	Сере- дній бал
				Кіль- кість	%	5.	4.	3.	2.	5.	4.	3.	2.			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	
3 циклу професійної підготовки																
1.	Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в зовнішньоекономічній діяльності	8.36145	8	8	8	-	-	4	50	4	50	-	-	100	50	3,5
2.	Менеджмент міжнародної конкурентоспроможності	8.36145	8	8	8	1	12,5	6	75	1	12,5	-	-	100	87,5	4
3	Корпоративний менеджмент	8.36145	8	8	8	2	25	5	62,5	1	12,5	-	-	100	87,5	4,12
	Загалом:		24	24	100	3	12,5	15	62,5	6	25	-	-	100	75	3,87

Голова комісії

Член комісії

Ректор

Голова комісії

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

В.Г. Алькема

А.О. Дегтяр

М. О. Фролов

В.Г. Алькема